

ДО
СА „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ,
РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА „МИО“

РЕЦЕНЗИЯ

От: Проф. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова, научна специалност „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка“, катедра „Финанси“, Финансово-счетоводен факултет, УНСС, София

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“ за нуждите на катедра „МИО“ при СА „Д. А. Ценов“

1. Представяне на кандидата за участие в конкурса, научната специалност и катедрата, за нуждите на която се обявява конкурса.

Конкурсът е за академична длъжност „Професор“ за нуждите на катедра „МИО“ при СА „Д. А. Ценов“, съгласно обява в „Държавен вестник“, бр. 92 от 3.11.2023 г., по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“.

Като единствен кандидат в конкурса се явява доц. д-р Галина Боянова Захаријева, която е преподавател в катедра „МИО“ на СА „Д. А. Ценов“ на академична длъжност „доцент“.

2. Основание за написване на рецензията

Рецензията е изготвена на основание Решение на Факултетния съвет на факултет „Мениджмънт и маркетинг“ при СА „Д. А. Ценов“, протокол №4/20.12.2023 г., Заповед № 1206 от 21.12.2023 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов за определяне състава на научното жури и решение от първо заседание на научното жури, проведено на 16.01.2024 г.

Основанието за написване на рецензията е съгласно определеното в чл. 5, ал. 1-4, чл. 134, ал. 1 и 2 и чл. 135, ал. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов” – Свищов.

3. Персонална характеристика на кандидата

Галина Боянова Захаријева е родена през 1970 г. в град Видин. Завършва средното си образование в Техникум по икономика, гр. Димово през 1989 г., след което постъпва в СА „Д. А. Ценов“. През 1994 г. завършва специалност „Маркетинг и планиране“, а през 1997 г. и специалност „Финанси“. През 1994 г. постъпва като асистент в катедра „Международни икономически отношения“ при СА „Д. А. Ценов“, където преминава и нейното академично кариерно развитие. През 1998 г. става старши асистент, а през 2001 г. – главен асистент. Галина Захаријева се обучава в докторантура в периода 1998-2001 г. в самостоятелна форма, като през 2002 г. придобива научната степен „доктор по икономика“ по Научна специалност 05.02.10 „Световно стопанство и международни икономически отношения“ (Диплома за образователна и научна степен №26406/04.01.2002 г., издадена от Висша атестационна комисия при Министерски съвет на Република България). От 2007 г., когато се хабилитира по същата научна специалност (Свидетелство №21012/31.12.2007 г., Висша атестационна комисия при Министерски съвет на Република България), до днес тя заема академичната длъжност „доцент“. Наред с преподавателската си дейност, тя е ангажирана и с редица административни задължения. От 2001 г. до 2015 г. изпълнява функциите на Секретар „Учебно-методично осигуряване и акредитация“ на магистърска програма „Международен бизнес и мениджмънт“ към катедра „Международни икономически отношения“, на която програма понастоящем е ръководител. От 2011 г. до 2015 г. е Научен секретар на катедра „Международни икономически отношения“, а в периода 2015-2020 г. е Ръководител катедра. В периода 2007-2011 г. е ангажирана като Член на Комисията по атестация на преподавателския състав към факултет „Мениджмънт и маркетинг“ при СА „Д. А. Ценов“, а в периода 2016-2020 г. като нейн Факултетен секретар. В периода 2008-2010 г. е Директор на „Център за международно сътрудничество и проекти“. Доц. д-р Галина Боянова Захаријева е член на редколегията на научно издание за монографични трудове Библиотека „Стопански свят“. Владее английски, немски и руски език.

От приложена справка 93.00-84/04.12.2023 г. е видно, че доц. д-р Галина Захаријева отчита **сумарна заетост за последните 5 (пет) академични години, която превишава определеното по план във висшето училище**, като през 2021/2022 и 2022/2023 учебни години превишението е с над 50%.

В регистъра на НАЦИД за академични длъжности и дисертации доц. д-р

Галина Боянова Захариева (<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/2825>) има отразени към днешна дата 115 публикации.

Представените документи на кандидата по конкурса оценявам като напълно съответстващи на изискванията. Те дават изчерпателна информация за развитието на кандидата като преподавател и изследовател. Подробно са описани публикациите, с които кандидатът е защитил докторска дисертация и е придобил академичната длъжност „доцент“, като те категорично не се повтарят с представените за оценка по конкурса за академичната длъжност „професор“.

Преподавателската дейност и академичната профилираност на доц. д-р Галина Боянова Захариева напълно съответства на конкурса като научна специалност и академична длъжност.

4. Количествена и качествена оценка (анализ) по критериите и показателите за учебната работа и съответствие с изискванията.

Кандидатът представя по конкурса за рецензиране на 7 (седем) академични учебници (Показатели Е20.1-Е20.7), в т. ч.: 3 (три) самостоятелни академични учебника, формиращи 108.39 точки и в общ обем от 442 издателски страници. С това тя постига съответствие с определеното в чл. 129, ал. 1, точка 6.1. от Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ изискване, кандидатът трябва да има издадени най-малко 2 (два) самостоятелни академични учебника или да декларира участие в не по-малко от 4 (четири) академични учебника в съавторство.

Доц. д-р Галина Боянова Захариева **декларира и дава доказателства за разработени и преподавани лекционни курсове, които изцяло покриват и надвишават изискванията на чл. 129, ал. 1, т. 6.2 от Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов относно броя на разработените лекционни курсове.**

В съответствие с изискванията по чл. 129, ал. 2, т. 5 от Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ кандидатът доц. д-р Галина Захариева е представила справка (№93.00-82/27.11.2023 г.) за ръководство на 4 (четири) успешно защитили докторанти, на които е била научен ръководител. Единият от докторантите е чуждестранен гражданин. Всички защитили докторанти са надлежно вписани в регистъра на НАЦИД.

По допълнителните показатели по чл. 137, ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, кандидатът по конкурса отчита в областта на учебната дейност:

Първо. Преподаване по специалността на чужд език по 3 (три) учебни дисциплини (на английски език): Export and Import management (от 2021 г.); International business operations (от 2021 г.); International human resource

management.

Второ. Публикувани **6 (шест) учебни курса** в електронна среда за обучение на студенти.

Трето. Работа със студенти и докторанти, включително съвместна работа със студенти и докторанти в **7 (седем)** научноизследователски и творчески проекти.

Четвърто. От успешно ръководените и защитили **четирима докторанти, двама** са назначени на преподавателски позиции във висше училище.

Пето. Изнасяне на лекции в **два чуждестранни университета** в рамките на мобилност по програма Еразъм+.

5. Количествена и качествена оценка (анализ) по критериите и показателите за изследователската дейност и съответствие с изискванията.

На база информация от Справка за изпълнението на националните, минимални наукометрични изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3, чл. 2 на ЗРАСРБ в научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“, както и на допълнителните изисквания, съдържащи се в чл. 129 (2), т. 1 от Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, доц. д-р Галина Боянова Захариева отчита по конкурса **общо 2307.49 точки** при минимално изискуеми **550 т.**

По чл. 131, ал. 2, т. 24 от Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов доц. д-р Галина Захариева представя за рецензиране **44 публикации** (самостоятелни и в съавторство) по конкурса, в т.ч.:

- 1 бр. хабилитационен труд – монография (Показател 3);
- 4 бр. статии в Scopus/Web of Science (Показател 6);
- 27 бр. статии и доклади, вкл. 6 статии и 21 доклада (Показател 7);
- 5 бр. студии (Показател 9);
- 7 бр. учебници (Показател 20).

От тези 44 публикации 19 са самостоятелни, а 24 са на чужд език.

По отделни групи и включени в тях показатели **категорично са изпълнени минималните за съответната група изискуеми точки**, както следва:

Група А, показател 1: отчетени 50 точки при изискуеми 50 точки.

Група В, показател 3: отчетени 100 точки при изискуеми 100 точки (хабилитационен труд).

Група Г, показатели 4-10: отчетени 239.10 точки при изискуеми 200 точки (Заб. В т.ч. при изискуеми минимум две публикации в Scopus/Web of Science кандидатът участва в конкурса с двойно повече заглавия: **Debt management evaluation through support vector machines: on the example of Italy and Greece** (Scopus & Web of Science); **Circular Economy as a Model of Achieving Sustainable Development** (Scopus & Web of Science); **Market capitalization factors of the Bulgarian pharmaceutical sector in pandemic environment** (Scopus); **Interplay between CSR and the Digitalisation of Bulgarian Financial Enterprises: HRM Approach and Pandemic Evidence** (Scopus).

Група Д, показатели 11-13: отчетени 1270.00 точки при изискуеми 100 точки.

Група Е, показатели 14-20: отчетени 648.39 точки при изискуеми 100 точки.

По допълнителните показатели по чл. 137, ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов” – Свищов, кандидатът по конкурса отчита в областта на научноизследователската дейност следното:

Първо. Участие в **18 (осемнадесет)** национални и международни научно-изследователски, образователни и/или научно-приложни проекти, както следва: участие в 8 национални проекта; участие в 5 международни проекта; ръководство на 4 национални проекта; ръководство на 1 международен проект.

Второ. Участия с доклади в **21 (двадесет и един)** национални и международни научни форуми;

Трето. Членство в **Съюз на учените** – клон Свищов.

По конкурса е представен за рецензиране един **монографичен труд** със следното библиографско описание: Захаријева, Галина (2021). **Комбиниран подход за изследване на външната търговия с услуги**, Свищов: АИ Ценов, колекция Библиотека Стопански свят, бр. 144, 172 с. ISBN 978-954-23-2120-0 (Хабилизационна монография).

Монографичният труд е рецензиран и издаден от Библиотека „Стопански свят” към СА „Д. А. Ценов“. Монографичният труд е регистриран в НАЦИД. Разработката е посветена на проблематиката на международната търговия с услуги и е с подчертан емпиричен характер. Обект на изследване са външнотърговските потоци на България, Румъния и Хърватия, а предмет – тяхната динамика и структура за периода 2000-2020 г. В теоретико-приложен план в него се разглежда спецификата на международната търговия с услуги и основните фактори, допринасящи за нейния растеж. Чрез гравитационен модел се изследва влиянието на определени детерминанти върху обема на износа и

вноса с програмен език R в интегрирана среда за разработка RStudio. Въз основа на данни от платежния баланс и съвкупност от индикатори се анализират динамиката в обемите и структурата на износа и вноса и се оценява потенциалът за разширяване на търговията с услуги на трите страни. Стига се до извода, че размерът на пазара влияе положително, а географската дистанция отрицателно върху външната търговия. Членството в ЕС допринася в най-голяма степен за нарастване на търговията на икономиката на Румъния, в по-малка степен на българската икономика и почти в никаква степен на хърватската икономика.

Приемам представените за рецензиране публикации като автентични и изцяло отговарящи на най-високите стандарти за академична етика. Тази констатация се подкрепя с подписана от кандидата Декларация за оригиналност, съгласно изискванията на чл. 131, ал. 1, т. 17 от ПРАС в СА „Д. А. Ценов“.

В количествено и качествено отношение научноизследователската дейност на доц. д-р Галина Боянова Захаријева е **изцяло в съответствие с минималните национални изисквания** в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и **отговаря напълно на условията за заемане на академичната длъжност „професор“**, определени в чл. 29, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 60, ал. 1 от ППЗРАСРБ и чл. 129, ал. 2 от Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ за заемане на академичната длъжност „професор“ по научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“.

6. Съответствие на приносите с научните изисквания

Чрез справка за научните и научно-приложни приноси в представените за рецензиране публикации и материали по чл. 131. (1), т. 21 от ПРАС в СА „Д. А. Ценов“ на доц. д-р Галина Боянова Захаријева са заявени **пет основни направления на научните и научно-приложните приноси**. Те са обособени, както следва:

Първото направление е в областта на външната търговия с услуги и стоки:

Предложен е комплексен (комбиниран) подход за изследване на международната търговия с услуги в структурен, сравнителен, ретроспективен и перспективен аспект, използващ комбинация от научни методи, статистически и иконометричен инструментариум и апробиран въз основа на данни за България, Румъния и Хърватия във времеви диапазон 2000-2020 г.

Въз основата на теоретично обобщение на особеностите на международните операции с услуги са изведени и обосновани основни фактори,

стимулиращи международната търговия с услуги като развитие на технологиите, либерализация на търговията, инвестиции в изграждане на физическа и дигитална инфраструктура, нарастване на търсенето и производството на стоки.

Направена е теоретична обосновка на приложимостта на гравитационния модел при оценка на въздействието на основни фактори върху износа и вноса на услуги. Концептуализиран е и приложен гравитационен модел в мултипликативна форма с Поасоново псевдомаксимално правдоподобие (PPML модел) за изследване на търговията с услуги. Въз основа на данни от платежните баланси на страните и други източници на статистически данни е анализирана външната търговия с услуги в структурен, темпорален и географски разрез, както по отделни страни-членки на ЕС така и за ЕС като цяло. Направен е анализ и оценка на тренда при международната търговия с услуги на България, Румъния и Хърватия с помощта на индексен анализ на позиции по платежния баланс на трите страни, както и чрез индикатори за качество в динамиката на баланса на услугите. Чрез използване на съвкупност от показатели и резултатите от гравитационния модел е анализирана интензивността на международната търговия с услуги и е направена оценка на външнотърговския потенциал на България, Румъния и Хърватия.

Чрез секторни изследвания за България е анализиран приносът на различните услуги за икономическото развитие на страната през призмата на външната търговия, създадените работни места и генерираният доход. Установена е хетерогенност между страните по обеми и структура на износа на стоки с различна степен на технологична сложност и различно качество на труда на база изследвания на експортната специализация и връзка ѝ с потенциала за икономическото развитие на страните в процеса на интеграция. Изследвани са структурата, компонентите и динамиката на платежния баланс на Република България след членството в ЕС до 2022 г. с извеждане на тенденции за покриване на дефицитите в търговията със стоки чрез излишъци в търговията с услуги. Чрез билатерален анализ към 2014 г. и 2022 г. на ниво България и ЕС по показатели на външнотърговския стокообмен с Русия, са установени тенденции в мащаба на небалансираност по стокови групи и ефекта на конфликта между Русия и Украйна и влиянието на санкциите, наложени от ЕС на Русия.

Второто направление е в областта на дигитализацията и актуални проблеми в международното управление на човешките ресурси:

Въз основа на национално представително проучване на българските финансови предприятия (ФП) е анализирано влиянието на дигитализацията

върху тяхната дейност, проучени са и са обобщени политиките и практиките по управление на човешките ресурси (УЧР). Защитена е тезата, че дигиталната трансформация във финансовите предприятия е векторен процес, със системен характер, който намира емпирични свидетелства при УЧР в среда на адаптираща се нормативна рамка, пандемични предизвикателства, изискване за инвестиции и очаквания за подобрена конкурентоспособност и ефективност и корпоративна социална отговорност. Чрез ординална регресия е установено, че банките и застрахователите, които инвестират значителни средства в дигитализацията, имат по-високо ниво на ангажираност към каузите на КСО по време на пандемията от COVID-19. На базата на теоретични и оригинални емпирични проучвания на практиките по управление в различни държави от Европа е изведено знание за управлението на човешкия капитал в предприятията с международна дейност.

Третото направление е в областта на международните бизнес регулации, предприемачеството и устойчивото развитие:

Систематизирани и класифицирани са регулациите от съдържателна, йерархична и управленска гледна точка и декомпозиране на концепцията за регулирането в политически, процесуален, институционален, социален и икономически аспект. Вербално-графично е изведена експанзираща хронология на регулациите с аналитична рамка на международно ниво и концептуализация за регулаторното управление на ЕС.

Обосновано е обвързване на постигането на целите за устойчиво развитие с концепцията за кръговата икономика. Извеждане нива на процесите на преход към кръгова икономика и бизнес модели на микроравнище, както и стратегии и инструменти за имплементиране на общите принципи на кръговата икономика.

Изследвана е връзката между дигитализацията, женското предприемачество и устойчивото развитие. Разгледана е спецификата на дигиталното предприемачество и ролята му за постигането на целите за устойчиво развитие. Въз основа на емпирично изследване е очертана ролята и приноса на женското предприемачество, в частност дигиталното женско предприемачество в България, за изпълнението на целите за устойчиво развитие.

Четвъртото направление е в областта на изследването на външния дълг и международния финансов мениджмънт:

Усъвършенствани и апробирани са методики за валидиране на иконометрични хипотези при провеждане на сравнителни финансови и международни изследвания с използване на специализиран софтуер (R, Payton,

GRETЛ & SPSS) в областта на анализа на външния дълг.

Измерено е влиянието на набор от фактори, влияещи върху пазарната капитализация на публичните компании от българския фармацевтичен сектор в условията на пандемия чрез модел на множествена линейна регресия (OLS) чрез софтуер с отворен код GRETЛ с итеративна селекция на импакт фактори за продажби, национална статистиката за COVID-19 и фондов пазар. Многоаспектно е изследвано влиянието на пандемията в глобален и национален аспект върху финансовите показатели и дейността на банките и застрахователните брокери.

Петото направление е в областта на икономическото обучение по съвместни образователни програми с чуждестранни университети, в дистанционната форма и концептуализацията на преподаването по икономика:

Изведени са конкурентни характеристики на българската регулаторна рамка за провеждане на дистанционна форма на обучение в пандемична среда, чрез обогатяване технологичното осигуряване на учебния процес и въвеждане на стандарти за дигитализация. Развити са алгоритми за приложно структуриране на база ECTS на учебна документация за обучение за двойна магистърска диплома на английски език между две държави (България и Украйна) в областта на международния финансов мениджмънт. Извлечен е позитивен опит от Интензивна програма по Еразъм като организационна база при регулаторни ограничения за проект за двойна диплома при взаимно признаване на периоди за обучение зад граница. Концептуализиран е модел на взаимодействие между бизнеса и висшите училища за постигане на синергетичен ефект.

Депозираните научни публикации по конкурса са в достатъчен обем, надвишаващ изискванията на нормативната уредба. Техните качествени характеристики, безспорна дълбочина на анализа, методическа издържаност, богатство от приноси и широки възможности за приложение в практиката са атестат за наличие на подготвен, мотивиран и научно изграден кандидат по конкурса.

7. Характеризиране на академичната известност на кандидата

В представената от доц. д-р Галина Захаријева справка за **цитиранията на нейните произведения (самостоятелни и в съавторство) или рецензии** е видно, че те са общо **200**. От общия брой цитирания **10** са в монографични изследвания, **17** са от публикации в Scopus/Web of Science върху четирите заявени по конкурса и реферирани в Scopus/Web of Science публикации на

кандидата, а **157** са в нереферирани списания и сборници от конференции. Кандидатът по конкурс отчита **5** рецензии в индексираното в **Scopus** списание **Engineering Economics** (Print-ISSN 1392-2785), както и **11** рецензии върху ръкописи към Редакционни съвети на нереферирани издания.

Видно от масивите на двете индексирани системи всяка от четирите публикации (Scopus / Web of Science) е цитирана поне веднъж. **Четирите публикации на кандидата в Scopus/Web of Science (Г6.1-Г6.4) и регистрирани цитирания определят към днешна дата в системата на индексация Scopus h-index = 2, а в Web of Science, идентичен H-index = 2.**

Горепосочените оценявам като безспорни доказателства за академична известност на кандидата доц. д-р Галина Захариева.

8. Критични бележки и препоръки

Критични бележки не се формулират. Като препоръка може да се посочи задълбочаване на усилията върху научни изследвания и публикации, оценяващи влиянието на изкуствения интелект в международната икономика, както и апробиране методологията на самообучаващите се машини, където доц. д-р Галина Захариева вече натрупва критична маса от публикации и цитирания.

9. Обобщено заключение и становище

Направеният анализ на научните публикации и учебната дейност на кандидата по конкурса доц. д-р Галина Боянова Захариева потвърждава, че тя изцяло отговаря на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“. Представената по конкурса научна продукция, справки и доказателства съдържат безспорни научни и научно-приложни приноси.

Всичко посочено по-горе ми дава основание да дам категорична положителна оценка и с пълна убеденост да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват за избирането на д-р Галина Боянова Захариева на академичната длъжност „професор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“ по конкурс на СА „Д. А. Ценов“, обявен в „Държавен вестник“, бр. 92 от 3.11.2023 г.

София, 10.02.2024 г.

Подпис:

(Проф. д-р Силвия Трифонова - Праматарова)

TO

*D. A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov,
Head of the Department of "International Economic Relations"*

REVIEW

Prepared by: Prof. Dr. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarova, scientific specialty „Finance, Money Circulation, Credit and Insurance“, Department of Finance, Faculty of Finance and Accounting, UNWE, Sofia

About: Competition for acquiring the academic position “Professor” in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty "World Economy and International Economic Relations", for the needs of the Department of International Economic Relations at the D. A. Tsenov Academy of Economics

1. Presentation of the candidate for participation in the competition, the scientific specialty and the department for which the competition is announced.

The competition is for the academic position of “Professor” for the needs of the the Department of International Economic Relations at the D. A. Tsenov Academy of Economics, according to an announcement in the “State Gazette”, no. 92 of 3.11.2023, by field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.8 Economics, scientific specialty “World Economy and International Economic Relations”.

The only candidate in the competition is Dr. Galina Boyanova Zaharieva, a lecturer at the Department of International Economic Relations at the D. A. Tsenov Academy of Economics in the academic position of “Associate Professor”.

2. Basis for writing the review

The review was prepared based on the Decision of the Faculty Council of the Faculty of Management and Marketing at the D. A. Tsenov Academy of Economics, protocol No. 4/20.12.2023, Order No. 1206 of 21.12.2023 of the Rector of the D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov regarding the members of the scientific jury and the decision from the first meeting of the scientific jury, held on 16.01.2024.

The basis for writing the review is as defined in Art. 5, para. 1-4, Art. 134, para. 1 and 2 and Art. 135, para. 1 and 2 of the Regulations on the Development of the Academic Staff (RDAS) in the D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov.

3. Personal characteristics of the candidate

Galina Boyanova Zaharieva was born in 1970 in Vidin. She completed her secondary education at the Vocational School of Economics, Dimovo, in 1989, after which she started her study at the D. A. Tsenov Academy of Economics. In 1994, she graduated with a degree in “Marketing and Planning”, and in 1997 with a degree in “Finance”. In 1994, she joined the Department of International Economic Relations at the D. A. Tsenov Academy of Economics as an Assistant, where her academic career development also took place. In 1998, she became a Senior Assistant, and in 2001 – a Head Assistant. Galina Zaharieva studied for a doctorate in the period 1998-2001 in an independent form, and in 2002 she obtained the scientific degree “Doctor of Economics” in Scientific specialty 05.02.10 “World Economy and International Economic Relations” (Diploma for Educational and Scientific degree No. 26406/04.01.2002, issued by the Higher Attestation Commission under the Council of Ministers of the Republic of Bulgaria). Since 2007, when she obtained her habilitation in the same scientific specialty (Certificate No. 21012/31.12.2007, Higher Attestation Commission under the Council of Ministers of the Republic of Bulgaria), until today she holds the academic position of “Associate Professor”. Along with her teaching activities, she is also involved in a number of administrative duties. From 2001 to 2015, she performed the functions of the Secretary for Educational and Methodological Support and Accreditation of the master’s program “International Business and Management” at the Department of International Economic Relations, which she currently oversees. From 2011 to 2015, she was Scientific Secretary of the Department of International Economic Relations, and from 2015 to 2020 – Head of the Department. In the period 2007-2011 she was Member of the Faculty Certification Commission at the Faculty of Management and Marketing at the D. A. Tsenov Academy of Economics and in the period 2016-2020 – its Faculty Secretary. In the period 2008-2010, she was the Director of the “Center for International Cooperation and Projects”. Assoc. Prof. Dr. Galina Boyanova Zaharieva is a member of the editorial board of the scientific edition for monographic studies of the “Business World” Library. She speaks English, German and Russian.

According to the attached reference 93.00-84/04.12.2023, it is evident that Assoc. Prof. Dr. Galina Zaharieva reports **cumulative workload for the last 5 (five) academic years that exceeds the planned amount in the higher education institution**. Specifically, during the academic years 2021/2022 and 2022/2023, the excess is over 50%.

In the NACID register for academic positions and dissertations, Assoc. Prof. Dr. Galina Boyanova Zaharieva (<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/2825>) has 115 publications registered to date.

I assess the submitted documents of the candidate for the competition as fully compliant with the requirements. They provide comprehensive information about the candidate's development as a lecturer and researcher. The publications with which the candidate defended her doctoral dissertation and acquired the academic position of "Associate Professor" are described in detail. Importantly, they do not overlap with those presented for evaluation in the competition for the academic position of "Professor".

The teaching activity and academic profile of Assoc. Prof. Dr. Galina Boyanova Zaharieva fully corresponds to the competition in terms of the scientific specialty and academic position.

4. Quantitative and qualitative evaluation (analysis) according to the criteria and indicators for the academic work and compliance with the requirements.

The candidate submits for the review competition 7 (seven) academic textbooks (Indicators E20.1-E20.7), including: 3 (three) independent academic textbooks, forming 108.39 points and in a total volume of 442 publisher pages. With this she meets the requirements set in Art. 129, para. 1, point 6.1. of the Regulation for the Development of the Academic Staff in the D. A. Tsenov Academy of Economics, which states that the candidate must have published at least 2 (two) independent academic textbooks or declare participation in no fewer than 4 (four) academic textbooks as a co-author.

Assoc. Prof. Dr. Galina Boyanova Zaharieva declares and provides evidence of developed and taught lecture courses that fully cover and exceed the requirements of Art. 129, para. 1, item 6.2 of the Regulations for the Development of the Academic Staff in the D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov regarding the number of developed lecture courses.

In accordance with the requirements under Art. 129, para. 2, item 5 of the Regulations for the Development of the Academic Staff in the D. A. Tsenov Academy of Economics, the candidate Assoc. Prof. Dr. Galina Zaharieva has submitted a reference (No. 93.00-82/27.11.2023) for supervision of **4 (four) successfully defended doctoral students, of whom she was a scientific advisor.** One of the doctoral students is a foreign citizen. All doctoral candidates are duly registered in the NACID register.

According to the additional indicators under Art. 137, para. 2 of the Regulations for the Development of the Academic Staff in the D. A. Tsenov Academy

of Economics – Svishtov, the candidate for the competition reports in the field of educational activity:

First. Teaching in the specialty of a foreign language in **3 (three) academic disciplines** (in English): Export and Import management (since 2021); International Business Operations (since 2021); International Human Resource Management.

Second. Published **6 (six) courses** in an online learning environment for students.

Third. Working with students and doctoral students, including collaborative work with students and doctoral students in **7 (seven)** research and creative projects.

Fourth. **Two of the four of the successfully supervised and defended doctoral students**, have been appointed to teaching positions in a higher school.

Fifth. Delivering lectures at two foreign universities as part of mobility under the Erasmus+ Programme.

5. Quantitative and qualitative evaluation (analysis) according to the criteria and indicators for the research activity and compliance with the requirements.

Based on information from the Report on the implementation of the national minimum scientometric requirements under Art. 26, para. 2 and 3, Art. 2 of ADAS in scientific field 3. “Social, economic and legal sciences”, as well as the additional requirements stated in art. 129 (2), item 1 of the RDAS in the D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov, Assoc. Prof. Dr. Galina Boyanova Zaharieva reports a total of **2307.49** points in the competition at the minimum required **550 points**.

According to Art. 131, para. 2, item 24 of the Regulations for the Development of the Academic Staff in the D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov, Assoc. Prof. Dr. Galina Zaharieva presents for review **44 publications** (independent and co-authored), including:

- 1 habilitation work – monograph (Indicator 3);
- 4 articles in Scopus/Web of Science (Indicator 6);
- 27 articles and reports, incl. 6 articles and 21 reports (Indicator 7);
- 5 studies (Indicator 9);
- 7 textbooks (Indicator 20).

Out of these 44 publications, 19 are independent and 24 are in a foreign language.

In individual groups and included indicators, **the minimum required points for the respective group are categorically fulfilled**, as follows:

Group A, indicator 1: reported 50 points out of the required 50 points;

Group B, indicator 3: reported **100 points** out of required 100 points (habilitation work).

Group G, indicators 4-10: reported 239.10 points out of the required 200 points (Note. Including a double number of titles in the competition, with a minimum of two publications in Scopus/Web of Science. The candidate participates in the competition with the following titles: **Debt** management evaluation through support vector machines: on the example of Italy and Greece (Scopus & Web of Science); **Circular** Economy as a Model of Achieving Sustainable Development (Scopus & Web of Science); **Market** capitalization factors of the Bulgarian pharmaceutical sector in pandemic environment (Scopus); **Interplay** between CSR and the Digitalisation of Bulgarian Financial Enterprises: HRM Approach and Pandemic Evidence (Scopus).

Group D, indicators 11-13: reported 1270.00 points out of the required 100 points;

Group E, indicators 14-20: reported 648.39 points out of the required 100 points.

According to the additional indicators under Art. 137, para. 2 of the Regulations for the Development of the Academic Staff in the D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov, the candidate for the competition reports the following in the field of scientific research activity:

First. Participation in **18 (eighteen)** national and international research, educational and/or scientific-applied projects, as follows: participation in 8 national projects; participation in 5 international projects; leadership in 4 national projects; leadership in 1 international project.

Second. Participation with reports in **21 (twenty one)** national and international scientific forums.

Third. Membership in the **Union of Scientists** – Svishtov branch.

One **monographic work** with the following bibliographic description was submitted in the competition for review: Zaharieva, Galina (2021). *A Combined Approach to Examining Foreign Trade in Services*, Svishtov: "Tsenov" Academic Publishing House, Business World Library, no. 144, 172 pp. ISBN 978-954-23-2120-0 (Habilitation monograph).

The monographic work was reviewed and published by the "Business World" Library at the D. A. Tsenov Academy of Economics. It is registered in NACID. The study focuses on the problems of international trade in services and has a pronounced empirical character. The object of research is the foreign trade flows of Bulgaria, Romania and Croatia, and the subject - their dynamics and structure in the period 2000-2020. In a theoretical and applied plan, it examines the specifics of international trade in services and the main factors contributing to its growth. Through a gravity

model, the influence of certain determinants on the volume of exports and imports is investigated with the programming language R in integrated development environment RStudio. Based on data from the balance of payments and a set of indicators, the dynamics in the volumes and the structure of exports and imports are analyzed and the potential for expansion of trade in services of the three countries is assessed. It is concluded that the market size affects foreign trade positively and the geographical distance negatively. EU membership contributes to the greatest extent to the increase in trade of the Romanian economy, to a lesser extent to the Bulgarian economy and almost to no extent to the Croatian economy.

I accept the publications submitted for review as authentic and in full compliance with the highest standards of academic ethics. This statement is supported by a Declaration of Originality signed by the applicant, in accordance with the requirements of Art. 131, para. 1, item 17 of RDAS in the D. A. Tsenov Academy of Economics.

In terms of quantity and quality, the research activity of Assoc. Prof. Dr. Galina Boyanova Zaharieva is **entirely in line with the minimum national requirements** in field 3. "Social, economic and legal sciences", according to Art. 26, para. 2 and 3 of ADAS and **fully meets the conditions for occupying the academic position "Professor"**, defined in art. 29, para. 1 of ADAS, art. 60, para. 1 of RIDASRBA and Art. 129, para. 2 of the Regulations for the Development of the Academic Staff in the D. A. Tsenov Academy of Economics for occupying the academic position of "Professor" in the scientific specialty "World economy and international economic relations".

6. Compliance of the contributions with the scientific requirements

Through a reference to the scientific and scientifically applied contributions in the publications and materials submitted for review, in accordance with Art. 131. (1), item 21 of Regulations for the Development of the Academic Staff in the D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov, Assoc. Prof. Dr. Galina Boyanova Zaharieva has declared **five main directions of scientific and scientifically applied contributions**. They are outlined as follows:

The first direction is in the field of international trade in services and goods:

A complex (combined) approach is proposed for the study of international trade in services in a structural, comparative, retrospective and prospective aspect, using a combination of scientific methods, statistical and econometric tools and tested on the basis of data for Bulgaria, Romania and Croatia in the time range 2000-2020.

Based on a theoretical synthesis of the characteristics of international

operations with services, the main factors stimulating international trade in services such as technological development, trade liberalization, investments in building physical and digital infrastructure, growth in demand and production of goods are derived and justified.

A theoretical justification of the applicability of the gravity model in assessing the impact of major factors on the export and import of services has been made. A gravity model in multiplicative form with Poisson pseudo-maximum likelihood (PPML model) is conceptualized and applied to study trade in services. Based on data from the countries' balance of payments and other sources of statistical data, the foreign trade in services has been analyzed in a structural, temporal and geographical context, both for individual EU member states and for the EU as a whole. An analysis and assessment of the trend in the international trade in services of Bulgaria, Romania and Croatia was conducted using position index analysis of the balance of payments positions of the three countries and indicators of quality in the dynamics of the balance of services. By using a set of indicators and the results of the gravity model, the intensity of international trade in services was analyzed and the foreign trade potential of Bulgaria, Romania and Croatia was assessed.

Through sectoral studies for Bulgaria, the contribution of various services to the economic development of the country has been analyzed in terms of foreign trade, created jobs and generated income. Heterogeneity between the countries has been identified in terms of volumes and structure of the export of goods with varying degrees of technological complexity and quality of labor based on research on export specialization and its relationship with the potential for the economic development of the countries in the process of integration. The structure, components and dynamics of the balance of payments of the Republic of Bulgaria after the EU membership until 2022 have been investigated, revealing trends to cover deficits in trade in goods through surpluses in trade in services. Through a bilateral analysis for 2014 and 2022 at the Bulgaria's and the EU level according to indicators of foreign trade with Russia, trends were established in the scale of imbalance by commodity groups and the effect of the conflict between Russia and Ukraine and the impact of the sanctions imposed by the EU of Russia.

The second direction is in the field of digitization and current issues in international human resources management:

Based on a nationally representative study of Bulgarian financial enterprises (FEs), the impact of digitalization on their activities was analyzed, the policies and practices of human resources management (HRM) were studied and summarized. The thesis that the digital transformation in financial enterprises is a vector process, with a systemic nature, which finds empirical evidence in HRM in an environment of an

adapting regulatory framework, pandemic challenges, investment requirements and expectations for improved competitiveness and efficiency and corporate social responsibility is defended. Through ordinal regression it has been found that banks and insurers that invest significantly in digitization have had a higher level of commitment to CSR causes during the COVID-19 pandemic. Based on theoretical and original empirical research on management practices in different countries of Europe, knowledge about the management of human capital in enterprises with international activity has been derived.

The third direction is in the field of international business regulations, entrepreneurship and sustainable development:

Regulations are systematized and classified from a substantive, hierarchical and managerial perspective and a decomposition of the concept of regulation into political, procedural, institutional, social and economic aspects. An expanding chronology of regulations is verbally and graphically presented with an analytical framework at the international level and a conceptualization for the regulatory governance of the EU.

The connection between the achievement of sustainable development goals and the concept of the circular economy is justified. Levels of the processes of transition to a circular economy and business models at the micro level, as well as strategies and tools for implementing the general principles of the circular economy have been outlined.

The relationship between digitization, female entrepreneurship and sustainable development is explored. The specifics of digital entrepreneurship and its role in achieving the goals of sustainable development are examined. Based on empirical research, the role and contribution of women's entrepreneurship, in particular digital women's entrepreneurship in Bulgaria, to the implementation of sustainable development goals is outlined.

The fourth direction is in the field of research on foreign debt and international financial management:

Methods for validating econometric hypotheses in conducting comparative financial and international research using specialized software (R, Payton, GRETL & SPSS) in the field of external debt analysis have been improved and tested.

The impact of a set of factors affecting the market capitalization of public companies from the Bulgarian pharmaceutical sector in the context of a pandemic is measured using a multiple linear regression (OLS) model using the open source software GRETL with an iterative selection of impact factors for sales, the national statistics on COVID-19 and stock market. The impact of the pandemic globally and

nationally on financial indicators and activities of banks and insurance brokers has been thoroughly examined.

The fifth direction is in the field of economic education under joint educational programs with foreign universities, in distance learning form and conceptualization of economics teaching:

The competitive characteristics of the Bulgarian regulatory framework for conducting a distance form of education in a pandemic environment, by enriching the technological provision of the educational process and introducing digitization standards, are derived. Algorithms have been developed for applied ECTS-based structuring of study documentation for a double master's degree in English between two countries (Bulgaria and Ukraine) in the field of international financial management. A positive experience was drawn from an Erasmus Intensive Program as an organizational base under regulatory constraints for a double degree project in the mutual recognition of study periods abroad. A model of interaction between business and higher education institutions has been conceptualized to achieve a synergistic effect.

The submitted scientific publications for the competition are of sufficient volume, exceeding the requirements of the regulatory provisions. Their qualitative characteristics, undeniable depth of analysis, methodological robustness, richness of contributions and broad applicability in practice are a attest to the presence of a prepared, motivated and scientifically developed candidate for the competition.

7. Characterization of the candidate's academic recognition

In the reference presented by Assoc. Dr. Galina Zaharieva for **the citations of her publications (independent and co-authored) or reviews**, it is evident that they are a total of 200. Out of the total number of citations, 10 are in monographic studies, 17 are from publications in Scopus/ Web of Science on the candidate's four publications submitted to the competition and referenced in Scopus/Web of Science, and 157 are in non-refereed journals and conference proceedings. The competition candidate reports 5 reviews in the Scopus-indexed journal **Engineering Economics** (Print-ISSN 1392-2785), as well as 11 reviews of manuscripts to Editorial Boards of non-refereed publications.

It can be seen from the arrays of the two indexing systems that each of the four publications (Scopus/Web of Science) has been cited at least once. The applicant's **four publications in Scopus/Web of Science** (G6.1-G6.4) and registered citations determine to date in the indexing system Scopus **h-index = 2**, and in Web of Science, an identical **H-index = 2**.

I consider the above as indisputable proof of the academic reputation of the candidate, Assoc. Prof. Dr. Galina Zaharieva.

8. Critical notes and recommendations

No critical notes are formulated. As a recommendation, it can be suggested to focus on deepening efforts in scientific research and publications particularly in assessing the impact of artificial intelligence on international economic, as well as experimenting with the methodology of self-learning machines, where Assoc. Prof. Dr. Galina Zaharieva already accumulates a critical mass of publications and citations.

9. General conclusion and opinion

The analysis of the scientific publications and educational activities of the candidate for the position, Assoc. Prof. Dr. Galina Boyanova Zaharieva, confirms that she fully meets the regulatory requirements for the academic position of “Professor”. The scientific production, references and evidence presented at the competition contain indisputable scientific and scientific-applied contributions.

Based on the above I have the grounds to provide a categorical positive evaluation and to propose with complete confidence to the members of the respected Scientific Jury to vote for the appointment of Dr. Galina Boyanova Zaharieva to the academic position of “Professor” in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.8 Economics, scientific specialty “World Economy and International Economic Relations” as announced in the competition of the D. A. Tsenov Academy of Economics, published in the „State Gazette”, no. 92 of 3.11.2023.

Sofia, 10.02.2024.

Signature:

(Prof. Dr. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarova)